

Juhász Gyula

HÚSVÉTRA

Köszönt e vers, te váltig visszatérő
Föltámadás a földi tájakon,
Mezők smaragdja, nap tüzeben égő,
Te zsendülő és zendülő pagony!
Köszönt e vers, élet, örökkön élő,
Fogadd könnyektől harmatos dalom:
Szívemnek már a gyász is röpké álom,
S az élet: győzelem az elmúláson.

Húsvét, örök legenda, drága zálog,
Hadd ringatózzam a tavasz-zenén,
Öröm: neked ma ablakom kitárom,
Öreg Fausztod rád vár, jer, remény!
Virágot áraszt a vér verte árok,
Fanyar tavasz, hadd énekellek én.
Hisz annyi elmulasztott tavaszom van
Nem csókolt csókban, nem dalolt dalokban!

Egy régi húsvét fényénél borongott
S vigasztalódott sok tűnt nemzedék,
Én dalt jövőd húsvétjára zsongok,
És neki szánok lombot és zenét.
E zene túlzeng majd minden harangot,
S betölt e Húsvét majd minden reményt.
Addig zöld ágban és piros virágban
Hirdesd világ, hogy új föltámadás van!

Kellemes húsvéti ünnepeket!

Akikért a harang szól...

Decemberi számunk megjelenése óta komoly haladás történt Aller Imre polgármester és Szalánczy Zsolt alpolgármester által kezdeményezett temetői lélekharang ügyében. A temetői ravatalozó kápolna szakemberek általi felmérése megtörtént, és azt állapították meg, hogy az épület tornya eleve harangszobának készült. Ezek alapján feltételezhetjük, hogy a ravatalozó építetői: Bogár János (†1928) és Letenyei

Rozália (†1934) akik „Hálából, hogy poraik hazai földben pihenhetnek Isten dicsőségére és Szent Antal tiszteletére építették e szent hajlékot.” erre a célra szánták a

Gombos Miklós harangöntő mester

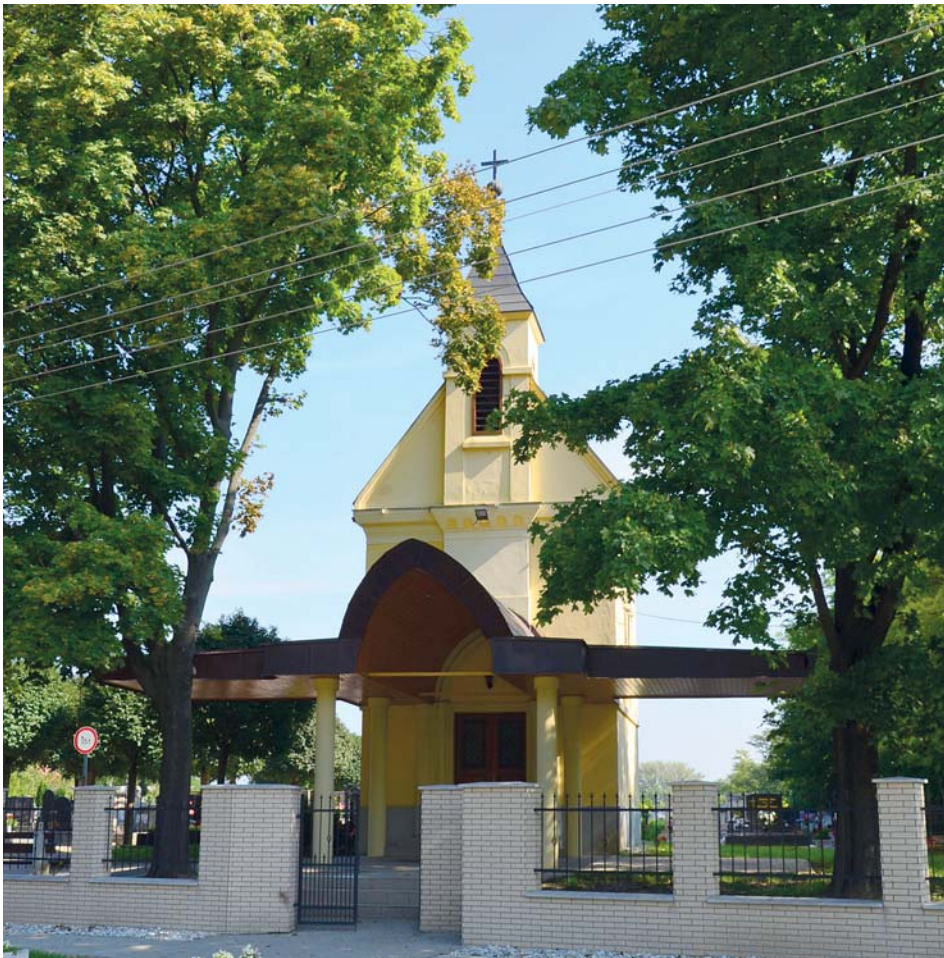
Az 1953-ban Budapesten született mester régi harangöntő család leszármazottja. Elődje, Szlezák László, aki Magyarország aranykorszak harangöntője volt, 1953-ig 100 fős üzemet működtetett Budapesten. A mesteriséget nevelt fia, Gombos Lajos vitte tovább, jelenleg pedig fia, Gombos Miklós folytatja.

A műhely hagyományos bronz és acélharangok öntése mellett harangjátékok, különleges harangtartó és elektromosítható lengőszerkezetek helyszíni szerelésével foglalkozik. Ezenkívül elvégeznek mindenféle harangokkal kapcsolatos munkát a villamosítástól a csapágyazásig, de

öntöttek például már ágyúcsövet is. Különleges munkái között megtalálhatjuk az 1992-es sevillai világkiállításra Makovecz Imre által tervezett magyar pavilonba készített 14 harangból álló kibővített oktáv hangterjedelmű bronz harangjátékot, de harangjai szólnak többek között ausztráliai, orosz vagy éppen vatikáni templomok tornyaiban is. A műhely jelenleg az országban egyedülként foglalkozik harangöntéssel.

A mester munkáját európai elismerés övezi, de Őszentségével II. János Pál pápával is találkozott, egyik harangjának szentelése alkalmával.

Aller Imre

tornyot. Ezért az új harangot ott helyezzük el. A 80 kilós harangot a tartó-, lengő-, és elektromos húzószervezettel megrendeltük, és szerződést kötöttünk Gombos Miklós őrbottyáni harangöntő mesterrel. (a mesterről és munkásságáról lásd keretes írásunkat) A harang és a kiegészítők elkészítése körülbelül négy hónapot vesz igénybe, így azok szállítása és beszerelése a toronyba júniusban várható. A szerkezet teljes ára a munkadíjjal együtt bruttó 1 635 760 Ft lesz. A harang megvalósítására a falubeliek és az elszármazottak adakozásából már 1 009 000 Ft gyűlt össze, így a vételár felét előlegként ebből már ki tudtuk fizetni. Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek az eddigi nagylelkű támogatást, mellyel ügyünk mellé álltak és állnak, de a harang és kiegészítőinek ára miatt a már ismert számlaszámon várjuk továbbra is adományait.

(Számlaszám:
59200161-11076986
„Adomány a harangért”)

Köny község 2016. évi RENDEZVÉNYNAPTÁRA

Dátum	Rendezvény neve	Rövid leírás	Rendezvény helyszíne
március 15.	Március 15. ünnepély	Ünnepi megemlékezés	Díszter, Hősi emlékmű
május 1.	VII. KÓNYI BIKA FESZTIVÁL, MAJÁLIS	Kispályás labdarúgás, Főző verseny, Kulturális műsorok	Kerék-tó Szabadidőközpont
május 29	Gyereknapi	Gyerek műsorok, játékok	Faluház
június 11.	Fogathajtó verseny	„C” típusú verseny	Kerék-tó Szabadidőközpont
július 2	Zenei fesztivál	Fesztivál	Kerék-tó Szabadidőközpont
augusztus 13.	27. Falunap	Kispályás labdarúgás, Kézilabda mérkőzések Kulturális műsorok	Kerék-tó Szabadidőközpont
augusztus 28.	Vakációsirató Ovi-nyitogató	Tábortűz, szalonnasütés, zenés műsor	Kerék-tó Szabadidőközpont
szeptember 16	Szoptatási Világnap		Faluház
október 2-3	Búcsú	Hagyományörző néptánc	Templom tér
október 15.	Egészségnap	Ingyenes szűrővizsgálatok, előadások, torna, jóga salátakészítés	Faluház
október 23.	Ünnepély	Ünnepi megemlékezés	Faluház
november 11.	Idősek napja	Köszöntjük községünk legidősebb férfi és nő lakosát, valamint 60 év feletti lakosait	Tornacsarnok
november 27.	Első adventi gyertya meggyújtása	Első adventi gyertya meggyújtása Óvodások, iskolások műsora	Díszter
december 18.	Adventi ünnepély	Diákok adventi koncertje Negyedik adventi gyertya meggyújtása	Faluház Díszter

Az Önkormányzat 2016. évi fejlesztési elképzelései

Köny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az idei évben a 2016. március 3-i ülésén hozta meg legfontosabb döntését, megalkotta a 2016. évi költségvetéséről szóló önkormányzati rendeletét.

A költségvetési rendelet alapján az önkormányzat 346.407 ezer Ft-ból gazdálkodhat, ezen belül a Tündér-tavi Óvoda költségvetése 78.787 e Ft-ot, míg a Könyi Közös Önkormányzati Hivatalé pedig 49.027 e Ft-ot tesz ki.

Legnagyobb intézményünk a Szociális és Gyermekjóléti Feladatokat Ellátó Társulás által fenntartott Szociális és Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ, mely 22 településen látja el a szociális feladatokat 150.323 e Ft-ból gazdálkodhat a 2016-os évben.

Az önkormányzatnál és intézményeinél foglalkoztatottak összlétszáma 83 fő.

A Képviselő-testület elsődleges célja a 2016-os évben is az intézményhálózat zavartalan működtetése, a már eddig megszokott ellátások biztosítása. Sajnos a feladatfinanszírozásként kapott központi költségvetési támogatás ebben az évben sem elegendő a kötelezően előírt feladatok finanszírozására sem, így kénytelenek vagyunk önkormányzatunk saját bevételeiből, a helyi adóbevételekből pótolni.

A működtetési feladatokon túl az alábbi fejlesztéseket szeretné a Képviselő-testület pályázati támogatás segítségével megvalósítani:

- Gyermekjóléti Alapszolgáltatási Központ informatikai fejlesztés és a bölcsőde udvar rendezése
- Az Egészségügyi alapellátás fejlesztése, melyben az orvosi rendelő belső felújítása kerülne sorra
- A Deák utca belvízelvezetése
- A közösségi terek fejlesztése célterület keretében a Tornacsarnok felújítása
- A helyi piactér kialakítása
- Iparterület közművesítése (út, víz, szennyvíz, gáz)
- Az óvoda udvar fejlesztése
- Mezőgazdasági utak fejlesztése

Ezen a pályázatokat folyamatosan készítjük elő és mindent elkövetünk annak érdekében, hogy sikeres pályázatokat tudjunk benyújtani.

Sajnos az út- és járdafelújításokra pályázati kiírás nem várható, így ezen feladatokat lakossági igényeknek megfelelően, anyagi lehetőségeink függvényében saját erőből tudjuk csak megvalósítani évente 1-2 utca felújításával.

A sütést magamtól tanultam...

A 85 éves Hernicz Ferencnét, vagy ahogy a faluban ismerik: Süteményes Mári nénit, valószínűleg senkinek sem kell bemutatni. Lakodalmakon, vagy más rendezvényeken bizonyára mindenki kóstolta már finom süteményeit. Nemrégiben nála jártunk, hogy meséljen életéről, élményeiről.

Természetesen a takaros konyhában ültünk le, ahol Mária néni elsőként fiatalkorát, győri szolgálatának éveit idézte meg nekünk:

Még 17 éves se voltam, mikor Győrbe kerültem 3 évre, a Csikós nevű villanyszerelő családjához. 1938-ban ők szerelték Kónyban a villanyt, 8 segéddel dolgozott akkor. Náluk 2 gyereket neveltem, de sokszor mondták, hogy olyan, mintha én lennék a harmadik gyerekük. A kisebbik 16 hónapos volt, mikor odakerültem, a nagyobbik hamarosan óvodás lett. Nádorvárosban laktunk, a seprűgyárral szemben. A gyerekek ott nagyon megszerettek. Ha reggel elküldtek a boltba, még oda is jönni akartak velem. Mindegyik szép, okos felnőtt lett, az egyik villamosmérnök. Sokáig tartottam velük a kapcsolatot, de sajnos mindketten fiatalon, meghaltak, még 60 évesek se voltak. Az apjuk a futballisták elnöke volt. Minden vasárnap ment a csapattal, így a gyerekek olyankor is rám maradtak. Mindig kaptunk 10 forintot, az akkor sok pénz volt, hiszen én egy hónapban 80-at kerestem. Mentünk aztán

ringlispilre vagy fagylaltra, de annak a pénznek a fele sem fogyott el. Mindig kirkartam utána az asztalra, de azt mondták, tegyem csak el! Jó volt az a pénz, akár mire! Született később egy harmadik gyerekük is azután, hogy én eljöttem tőlük. Ő gyermekkorában sokszor nyaralt nálunk a testvéreivel együtt, már mikor férjnél voltam akkor is. Emlékszem a Hanyban voltak szelencefák, abból faragtunk sípot nekik. Még gyerekkoromban tanultam ilyen készíteni. Aztán fújták, akármi játékot adtunk volna nekik, az nem lett volna olyan jó, mint az a síp.

Mi ugye, nyolcan voltunk testvérek, a Máté Ráfi meg a Mihály is testvérem volt, de egyikünket sem tudták a szüleink taníttatni. A villanyszerelő pedig, akinél dolgoztam, őket is kitaníttatta erre a szakmára. El is mondták sokszor: neked köszönhetjük, hogy lett belőlünk valami. Annyira felkaroltak minket, hogy mikor férjhez mentem, egy konyhabútort vettem nekem nászajándékba. Később az apjuk hirtelen meghalt, és az édesanyjuk is beteg lett. Aztán mikor az egyik nőszülni készült, kijöttek hozzám motorbiciklivel, hogy meghívjanak az esküvőre. Én szabadkoztam, hogy nem kell, van gondotok elég. De azt mondták, hogy Mariska, még nem voltunk senkinél, te vagy nekünk az első rokon. Nagyon ragaszkodtak hozzám, jobban, mint az anyjukhoz.

Disznóölést is nálunk tartottak, csak úgy az élmény kedvéért öltek egy mázsa körülit,

szinte el is fogyott, mire hazaértek. A városi gyerekeknek is nagy élmény volt. A férjem meg mindig bolondozott velük. Pörzsölés után mondta nekik: olyan kormosak vagytok, most mindkettőtöket leengedlek a kútba, ott szépen megfürödtök.

A fiatalkor kellemes élményeinek megemlegetése közben azonban előkerült a Horty-rendszer szomorú valóságának, a kilátástalan szegénységnek emléke is:

Az iskolában 64-en voltunk, a szegény Sass Valéri tanított minket. Nem dicsekvésből mondom, de én mindig tiszta kitűnő tanuló voltam, első az osztályban. Üzengettek is haza az iskolából, hogy taníttassanak, mert kiváló tehetségű vagyok. Aztán mikor már felnőtt lettem, akkor értettem meg, amit édesanyám mondott: vagy taníttat, vagy etet, vagy ruház, de mind együtt nem megy.

A sütés-főzést, mely később olyan fontosá lett az életében, már fiatalon elkezdte. A nagyobb helyi egyházi ünnepeken sokszor ő főzött a plébánia vendégeire. Ezekre az alkalmakra így emlékszik:

A sütést magamtól tanultam meg. Úgy kezdődött, hogy eleinte a rokonokhoz mentem segíteni, aztán így rajtam ragadt. Annyira, hogy a plebánián akármilyen alkalom volt, a szakácsné mindig jött értem, hogy segítsék. Bérnálásakor, vagy más ünnepekkor 30-35 ember is összegyűlt, papok, sőt időnként a püspök is. Aztán akárki is volt a szakácsné, hívott, nem tudtam én ezt lerázni magamról. Az ünnepek alkalmával ebéd előtt az egyházközségi

tagokat megvendégelték, az udvaron egy kis itallal, pogácsával. Utána jöttek a püspök meg a többiek. Én már reggel odamentem, feltettem a húslevest, a húst sülni, aztán hazanyargaltam, mert a plébánián már minden asztal foglalt volt. Otthon nyújtottam két túrós rétest, be a tepsibe, aztán be a Trabantba, vittem. A hús addigra megsült, és a két tepsi rétes is kész lett délre. Na, aztán a rétest, süteményt, tortát a papok nem győzték enni.

Egy pappá szentelés alkalmából 1700 db tojásból sütöttem

süteményt a vendégeknek és az elküldésre szánt csomagokba.

Egyszer harangszentelés volt, ott volt a harangöntő, a fia és az egyik társa is. Jöttek be a konyhába, hogy őnekik ne tálaljunk ám odabent a papok között, mert ők még ma nem ettek, és olyan éhesek, hogy mellettük minden pap éhes marad, ha velük együtt esznek. Hát a káplánszobában terítettem meg nekik. Nagyon örültek. Kaptak ott annyi levest, meg húst, hogy nagyon jóllakhattak.

Ha püspök jött, például a Pataki Kornél, annak is az első útja mindig a konyhába vezetett. A plébános urak lekezelték velünk, aztán úgy mentek be a plébániára. Egyszer jött a kerületi öspörös, még a mise alatt, a karján hozta a reverendát. A plébániaszoba ajtaját mindig

bezártam, hogy oda ne menjen be senki se. Az öspörös meg bejött, nem is nézett a konyhába, csak ment az ajtóhoz, és próbálta nyitogatni. Én meg megkérdeztem, kihez van szerencsém, hogy beengedjem. Erre mondta, hogy a kerületi öspörös. Hát így jártam. Még az ebédnél is rajtam nevetett a plébános, hogy a Mariska még a kerületi öspöröst is leigazoltatta, még azt se engedte be.

A plébánia ünnepei mellett Mári néni rengeteg lakodalomra is sütött, főzött, ezek emlékeiből is szemezgett:

A lakodalmak meg úgy kezdődtek, hogy a mi családukbán kezdtem el sütni, aztán a rokonoknál, és végül egyre több helyre hívtak. Ilyenkor mindig azt mondtam, a Jóisten annyira megsegített, hogy akár 50 személy volt akár 200, mindig tudtam azt a mennyiséget, ami elég volt mindenkinek. Soha nem volt olyan,

hogy mondjuk 10 embernek az asztalnál ne tudjunk teríteni, de el se bitangolódtam a sok étel. Ott semmi el nem pazalódtam, még a csontokból is levest főztünk.

A legnagyobb lakodalomban egyik közeli faluban voltam. Igen sok előkelő vendég, voltak vagy 240-en. Az udvaron 3 sokablakos amerikai autó is állt. Három disznót vágtak le. Kinn három kazánban főtt a töltött káposzta, abba mindbe gombócot készítettem. Bent öt gázban sülték a finomságok, a sparhelten meg 3 lábásban a rántott hús. Az örömanya meg olyan ideges volt, hogy még az esküvő előtt is odafutott, nyitogatta ki a sütőket, és aggódott, hogy lesz-e vacsora. Mondom neki: hát remélem. Én persze tudtam, mi mikorra kell. Aztán hazaértek az esküvőről, egyenest a konyhába jött. Jaj, azt mondja, lesz vacsora? Mondom: miattam már tálalhatunk is. Akkor meg elkapta a nyakamat, agyoncsókolgatott, nem tudta, örömeiben mit mondjon. Vacsora után az örömapa hozott egy pezsgőt, meg két poharat, hogy engem megünnepeljen, és velem koccintson. Az asszonyok meg, öten hatan, akik segítettek nekem, már kint egy asztalnál ettek. Hát akkor mondtam neki: nézze, ha ők nincsenek én nem tudtam volna minden-hová futkozni, őket épp úgy

megilleti az a köszönetnyilvánítás. Mert egy ember az csak egy ember. Erre visszament, hozott még három üveggel, és az asszonyokat is hívta. Ők meg futottak oda, ölelték a nyakamat, annyira örültek, hogy megpártoltam őket. Én soha senkinek a munkáját nem értékeltem le. Az ilyen lakodalmakban is mindenkire valamit rá lehetett bízni, és olyan jó szemmértékem volt, hogy mindig tudtam, kire mit.

A Borsodi Franci, a Dömötöréknél minden egyes lakodalomban ott volt. Ő nagyon sokat segített. Mindig mondtam is neki: énmellőlem el ne menj! Vele történt meg egyszer. Ha papok jöttek, be szoktak nézni a konyhába is. Volt egy jó magas pap, Lőrinc bátyjának a káplánja. Én onnan ismertem, mert sokszor mentünk szentes búcsúra Győrbe. Aztán jött be a konyhába, civilben, szép fekete öltönyben, senki se mondta volna meg, hogy pap. Beköszön, hogy „Dicsértessék a Jézus Krisztus!” Erre a Franci meg rámondja, hogy „Mindörökké ámen. Jaj, micsoda jó köszönő katolikusok vannak ebben a kommunista világban!” Hát ő meg bemutatkozott, hogy ő az écsi káplán, a Franci meg rogyadozott.

Így mesélt Mári néni gazdag életének emlékeiről. Köszönjük.

Csikai Gábor

A szabadság eszméje

„Adjatok egy szilárd pontot,
hol lábamat megvethetem, és kimozdítom
helyéből a Földet” (Arkhimédész)

A görög tudós, Arkhimédész, lehetetlennek tartotta a világ megforgatását, mi azonban ma már tudjuk, hogy semmi sem lehetetlen, hisz a csoda azon a 168 évvel ezelőtti tavaszon megtörtént. Az eseményeket mindenki ismeri: 1848. március 15-én reggel néhány fiatal öszszegyűlt Pesten a Pilvax kávéházban. Aztán a szakadó esőben útnak indultak, és estére akkorát fordítottak a történelem kerekén, hogy a világ alapjaiban változott meg.

„Nagyapáink és apáink
Míg egy század elszaladt
Nem tevének annyit, mint mink
Huszonnégy óra alatt.” – mondja erről
Petőfi Sándor.

Voltak álmaik, volt hitük egy boldergabb, szabadabb jövőben és nem féltek nekiindulni, hogy valóra váltsák, amit elterveztek. Mert aki a szabadság nevében magáért a szabadságért kezd küzdeni, az sosem félhet. Megmozdíthatja

ellene a zsarnokság a pokol kapuit is, győzelme csak ideiglenes lehet, mert a szabadság végül mindig diadalt arat. Ha orosz ágyúkkal lövik szét, ha német vagy szovjet tankokkal tiporják is el, ha kigyúrt kopaszok akadályozzák meg kibontakozását, akkor egy időre eltűnhet. De évek, évtizedek vagy évszázadok múlva mégis újra feltámad, és legyőzi egykori eltaposóit.

A szabadság azonban nem ajándék, amit ingyen kapunk, hanem minden nap meg kell küzdeni érte. Apró dolgokkal, kis mindennapi csatákkal kell tennünk érte, hogy örökké életben maradjon. A márciusi ifjak is kis lépésekkel indultak meg a nagy, végső cél felé, azonban rendkívül fontos, mik is voltak ezek az első lépések. Tudjuk, hogy a szabad sajtó megteremtését tartották egyik legelső feladatuknak, és már délelőtt kezükben is tarthatták a szólás szabadságának első bizonyítékát: a cenzúra nélkül kinyomatott 12 pontot és a Nemzeti dalt.

Miért ez volt a legfontosabb számukra? Mert amíg nem lehet szabadon szólni, amíg a gondolatokat központi ellenőr-

zés alatt tartják, addig semmilyen szabadságot nem lehet építeni. A valódi szabadságnak ugyanis ez az alapja, csak erre lehet valódi demokráciát építeni. Amíg zsarnoki hatalom dönti el, mit gondolhatunk és mit mondhatunk, addig nem vagyunk emberek, csak gépek, fogaskerekek a rendszerben.

Szerencsére a 21. századi Európában már nehéz kordában tartani a szabad véleményt. Mondhatja az állami tévé és állami újság a neki tetsző híreket, de a valóság akkor is áttör a díszes mázon. Az internet korában nem lehet könnyen befogni a szájakat, hiába tettek kísérletet erre netadóval és véleményüknek szabadon hangot adó kommentelőkhöz vegzálásával.

Az a néhány fiatal azon a 168 évvel ezelőtti márciuson példát mutatott nekünk szabadságszeretetről, demokráciából és bátorságból. Nekünk pedig méltónak kell lennünk emlékükhöz és örökségükhöz. Ezt pedig csak úgy tehetjük meg, ha nem hagyjuk, hogy az álmuk kihunyjon: a szabadság eszméjének örökké élnie kell!

Cs. G.

Foto: Domnanics Ákos

Fotó: Domnanics Ákos: Tavasz ébredése

Az 1848-49-es forradalomra és szabadságharcra emlékeztünk

Március 15-én a dísztéri 1848-49-es emlékműnél adóztunk az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékének. Az ünnepségen a kedvezőtlen időjárás ellenére is szép számmal vettek részt községünk lakói. Az ünnepi műsor a Himnusszal vette kezdetét majd a Könyi Deák Ferenc Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola énekkarának műsora következett Varga Pálma karnagy vezényletével. Aller Imre polgármester ünnepi beszédét követően az emlékműnél Szalánczy Zsolt alpolgármesterrel elhelyezték a megemlékezés virágait.

Ezt követően az 1848-49-ben történt eseményeket az iskola 6. osztályos tanulói idézték fel, hangulatos műsorokkal. Felkészítő tanáruk Horváth Ákos osztályfőnök. Az ünnepség utolsó fellépője az Erkel Ferenc Énekkar volt. Veér György karnagy vezényletével, akik ünnepi műsorukkal szintén hozzájárultak méltó megemlékezéshez.

Az megemlékezés a Szózat közös elneklésével zárult.

Petőfi Sándor

A NÉP NEVÉBEN

Még kér a nép, most adjatok neki!
Vagy nem tudjátok, mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz; úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

S a nép hajdan csak eledelt kívánt,
Mivelhogy akkor még állat vala;
De az állatból végre ember lett,
S emberhez illik, hogy legyen joga.
Jogot tehát, emberjogot a népnek!
Mert jogtalanság a legrútabb bélyeg
Isten teremtményén, s ki rásüti:
Isten kezét el nem kerülheti.

S miért vagytok ti kiváltságosok?
Miért a jog csupán tinálatok?
Apáitok megszerzék a hazát,
De rája a nép-izzadás csorog.
Mit ér, csak ekkép szólni: itt a bányá!
Kéz is kell még, mely a földet kihányja,
Amíg föltűnik az arany ere...
S e kéznek nincsen semmi érdeme?

S ti, kik valljátok olyan gőgösen:
Mienk a haza és mienk a jog!
Hazátokkal mit tennétek vajon,
Ha az ellenség ütne rajtatok?...
De ezt kérdezem! engedelmet kérek,
Majd elfeledtem győri vitézségtek.
Mikor emeltek már emlékszobort
A sok hős lábna, mely ott úgy futott?

Jogot a népnek, az emberiség
Nagy szent nevében, adjatok jogot,
S a hon nevében egyszersmind, amely
Eldől, ha nem nyer új védoszlopot.
Az alkotmány rózsája a tiétek,
Töviseit a nép közé vetétek;
Ide a rózsza néhány levelét
S vegyétek vissza a tövis felét!

Még kér a nép, most adjatok neki;
Vagy nem tudjátok: mily szörnyű a nép,
Ha fölkel és nem kér, de vesz, ragad?
Nem hallottátok Dózsa György hírét?
Izzó vastrónon őt elégetétek,
De szellemét a tűz nem égeté meg,
Mert az maga tűz... úgy vigyázzatok:
Ismét pusztíthat e láng rajtatok!

(Pest, 1847. március.)

„Minden magyart képviselek Brüsszelben”

Községünk vendége volt dr. Ujhelyi István EU-parlamenti képviselő

2016. február 26-án községünkbe látogatott dr. Ujhelyi István, az Európai Parlament szocialista frakciójának vezetője. A fiatal politikus az IKSZT Faluházban tartott előadással egybekötött fórumot *A Rábaköz Európában, Európa a Rábaközben* címmel.

A képviselőt falunk polgármestere, **Aller Imre** köszöntötte. A polgármester először az előző uniós pénzügyi ciklusban elnyert támogatásokat és az azokból Kónyban megvalósított fejlesztéseket mutatta be a szépszámmal megjelentnek. Aller Imre elmondta, hogy az önkormányzatok szűkös anyagi lehetőségei miatt a fejlesztéseket kizárólag EU-s forrásból lehet megvalósítani. „Így valósulhatott meg községünkben a tájház, a családi napközi kialakítása, az IKSZT Faluház, az óvoda, vagy a polgármesteri hivatal modernizálása stb.”. A jövőbeli tervekkel kapcsolatosan megemlítette, hogy igyekeznek minden pályázati lehetőséget megragadni, ám a hangzatos lözongok a soha nem látott pályázati összegekről elég csalókéak: részterületekre lebontva egyáltalán nem olyan rózsás a helyzet, mint ahogyan azt a kormányzati

kezde, hogy együttműködést ajánlott a Rábaköznek. Elmondta, hogy mivel a környék országgyűlési képviselője nyíltan kijelentette: csak a barátaival kíván konzultálni a források elosztásáról, ezért nincs igazi képviselete a környéknek, ezt ő mint Európai Parlamenti képviselő hajlandó felvállalni. „Segíteni jöttem, de az asztalra is odacsapunk, ha szükségesnek látjuk. Az Európai Unió nem azért adja a támogatásait, hogy egy országgyűlési képviselő úgy viselkedjen, mintha ő osztaná a saját pénzét a barátainak. Ha ennek jelét látjuk, azonnal bejelentést fogok tenni az OLAF-nál, az európai csalás elleni hivatalnál.”

A képviselő az Unióval kapcsolatosan hangsúlyozta: Brüsszel nem egy a fejünk fölött hatalmaskodó valami, hanem mi magunk vagyunk, egy közösség tagjaként a saját ügyeinket intézzük ott. „Az én alapvetően az, hogy minden magyart képviselek Brüsszelben. Ide is ezért jöttem. Megismerni az elképzeléseiket, segíteni a megvalósításban.”

Ujhelyi István ezután áttért az aktuális ügyekre. Elmondta, hogy az UNIO vezetői

árulásnak, hogy az európai csúcs előtt Orbán Viktor Putyinhoz megy egyeztetésre. Ennek eredményeképpen már nyíltan emlegetik a kétsebességes Európa gondolatát. Következésképpen a fejlődő központi államok és leszakadó peremvidék lesz, melyhez hazánk is tartozni fog, ha nem teszünk ellene. A képviselő elmondta, minden erejével azon dolgozik, hogy ezt megakadályozza.

Előadását követően nézői kérdésekre válaszolt, melyek között ismét előkerült a menekült-probléma. A kvóták alapján 1290 menekültet kell, kellene befogadnunk, ami messze nem akkora tömeg, mint az országot a gazdasági helyzet, az alacsony fizetések miatt elhagyó százezrek száma. Példaként említette még az 1956-ban távozó százezreket, akiket Ausztriában kérés nélkül befogadtak. Azt pedig különösen aggályosnak nevezte, hogy Orbán Viktor azzal a Putyinnal kockázta, aki szíriai bombázásaival leginkább felelős a menekültáradatért.

Ugyancsak nézői kérdésre elmondta, hogy mi vagyunk az egyetlen ország, melynek UNIO-s jobb és baloldali képviselői nem dolgoznak együtt. A Fideszes képviselők semmiféle kapcsolatot nem keresnek, nem kereshetnek az ellenzék képviselőivel. Ezek az okok, és a kormány EU-ellenes retorikája vezetett oda, hogy mint képviselő megalakította az Európai Demokraták nevű közösséget, melynek célja, hogy új irányt, friss gondolatokat vigyen az Európai Unióba. „E közösséghez várom minden hasonlóan gondolkozó ember csatlakozását.” – fejezte be a fórumot dr. Ujhelyi István.

Csikai Gábor

propaganda lefesti. Ennek ellenére Kóny pályázni fog, amire csak lehet, többek között az orvosi rendelő felújítása lenne nagyon fontos, és a polgármester reméli, hogy erre tisztességes keretek között lehet majd pénzt szerezni.

Aller Imre ezután bemutatta dr. Ujhelyi István képviselő urat, aki beszédét azzal

megunták Orbán Viktor „partizánakcióit”, és azt a „szabadságharcot”, melyet a miniszterelnök európai forrásokból vív Európa ellen. Ugyanilyen problémának tartják a menekültek elleni hangulatkeltő kampányt és a demagóg népszavazási kezdeményezést, a források (pl korrupcióellenes pénzek) ellopását, azt pedig egyenesen

Mészáros Lajos tanár úr emlékére

„Az élet edzés. Amikor edzünk, fölkészülünk arra, ami előttünk áll. Élet és halál értelmét veszti, nem létezik más, csak a kihívások, amelyeket örömmel fogadunk és nyugodtan küzdünk le”

(Paolo Coelho)

Mészáros Lajos testnevelő tanár, edző már leküzdötte az összes kihívást, amit az élet elé állított, és sajnos idén távozott ebből a világból. Emléke, szelleme azonban mindaddig velünk marad, amíg Kónyban egyetlen fiatal is kézilabdát fog a kezébe. Mert ez volt az ő fő műve: olyan fiatalokat nevelni, akik szeretik és rendszeresen művelik a különböző sportokat. Így lényegében tartalmasabb életet, és egészségesebb éveket ajándékozott mindnyájunknak. Ennél többet talán nem is kaphatunk senkitől. Már fiatal korától ez a cél vezérelte, erről tanúskodik az a fekete jegyzetfüzet, mely a Sport napló címet viseli.

„Az albumot 1969 októberében nyitottam meg. Kóny 1969. október 10. Mészáros Lajos testnevelő” Ezek a sorok olvashatók a napló második oldalán, aztán a rá oly jellemző következetességgel szigorú rendben évről évre feltárulnak kézilabdásaink elért eredményei, sikerei, melyek egyben az ő eredményei, sikerei is voltak. Mert Mészáros Lajost – bár tanítványai sok más sportágban is kiemelkedő eredményeket értek el – mindenekelőtt a **kézilabda emelte magasba**, tette elismertté a sportrajongók, Kóny polgárai és a szülők szemében, és az egész megye sportéletében.

A füzetben fellelhető fotók, bár embereket és csapatokat ábrázolnak, mégis nagy sikerekről és csodás pillanatokról mesélnek. Egy helyütt 1969-ből a járási bajnokságban első helyezést elért kézilabdás-lányok mosolyognak ránk; másutt a felnőtt kézilabdások mellett áll, kissé komolyabban a szokásosnál. Mert olvashatunk ebben a naplóban nehezebb pillanatokról is: például az 1971 évi kézilabda-bajnokságról leírja szigorú, kritikus véleményét. Dicséri és bírálja a játékosokat, ki ahogyan megérdemli, mert itt is – mint oktatói munkájában és bármilyen más tevékenységében

– megkövetelte a fegyelmet. Aztán egy 1972-ben, a Kisalföldben „A Kónyiak büszkesége” címmel megjelent cikkre bukkanunk, ahol azt olvashatjuk: „a kézilabda sport-ág népszerűségének az az oka, hogy a kónyiak megszerették a kézilabda-sportot. De az igazsághoz tartozik, hogy ezért Mészáros Lajos tett a legtöbbet” Ez volt az ő élete, és valamiért szünet is állt be helyi kézilabda-életben, mindig sikerült új életet lehelnie bele: „Kézilabda 1987 tavasz: Újból elkezdődött a lányok kérésére” olvashatunk egy későbbi bejegyzést a naplóban. Ez a feljegyzés pedig azért fontos, mert ennek köszönhetjük, hogy napjainkban is van megyei II. osztályú női kézilabda csapata településünknek.

Ez a kitartó és elszánt következetesség nemcsak az órai követelményekben és kézilabdaedzéseken nyilvánult meg, hanem Mészáros Lajos ugyanígy követelte a testneveléshez, és a sport fejlesztéséhez elengedhetetlenül szükséges tárgyi feltételeket is tanítványainak. 1989-ben a tantestülettel és a szülői munkaközösséggel összefogva aláírásgyűjtést kezdeményezett, hogy a volt párházati testnevelési órákra és a sportcélú rendezvényekre lehessen igénybe venni, amíg a községben nem épül fel tornaterem. Talán ennek köszönhetően 1991-ben meg is kezdődött a Sportcsarnok építése, melyet 1992. november 20-án adtunk át. Erőfeszítéseinek és kitartásának köszönhetően 1968-ban az iskola melletti parkban megépült az akkor nagyon korszerűnek számító salakos pálya, majd 20 évvel később további fáradozásai eredményeként a pálya aszfalt borítást kapott.

A sok munka, melyet az egészségesebb életre nevelésért végzett, természetesen nem maradt elismerés nélkül. Kóny Község Önkormányzatának Képviselő-testülete 1994. augusztus 6-án **Kóny Községért Díjat** adományozott Mészáros Lajosnak, a településen végzett több évtizedes kiemelkedő oktató-nevelő munkájáért, a helyi sportéletért végzett közösségi, valamint Kónyban a kézilabda csapat létrehozásáért, a kézilabda, mint sportág népszerűsítéséért, eredményes edzői- és sportvezetői tevékenységéért. Ez a díj életművének elismerése és betetőzése volt. Hiszen ezt olvashatjuk a Sport-Napló lezárásaként: „Nyugdíjba mentem: 1995. december 15.” Nyugdíjba vonulásával aktív közéleti és sport tevékenységét is befejezte, nyugdíjas éveit pedig megérdemelt pihenéssel töltötte családja körében.

Néhány napja pedig arról szólt szomorú hír, hogy örökre elment közülünk, örök nyugalomra tért. Bár ebben nem is lehetünk teljesen biztosak. Elképzeljük, hogy odafent, az égi kézilabdapályán már a szájába vette a sípot, és levezényelte az első edzéseket a játékosainak, akik már vártak rá. Hamarosan pedig kezdetét veszi a bajnokság is odafent, és ott is nyerni fog a csapata.

Csikai Gábor

HUMORZSÁK

EMLÉKEZZÜNK MOSOLYOGVA – *Enzsöl Imréné Aller Piroska*

A következő esemény 1963-ban, Húsvét hétfőn történt.

A Kereszt utcai legények öten-hatan, a bál után befejezve a locsolást, úgy váltak el egymástól, hogy egy órakeres találkoznak egyiküknél, utána mennek a Hücskibe. Együtt fogadalmat is tettek, hogy aki elalszik, ezért nem jelenik meg, azt bizony jó hideg kútvízzel kiöntik.

A megbeszélte időpontban a szomszédban lakó társuk nem volt ott. Észrevették, hogy ő hátul az udvarban a szénakazal tövében alszik. Több se kellett a csapatnak! Oda a kúthoz, öt vödört telehúztak vízzel, óvatosan hátramentek, és egy, kettő,

háromra rázúdították az alvóra.

Na, el lehet képzelni a ridalmát! Először fölugrott, el kezdett pörögni, mint a bűgőcsiga, végül válogatott-nál válogatottabb gorombaságokkal szidni kezdte őket.

Társai persze nagy nevetések között figyelmeztették fogadalmukra, és mint akik jól végezték dolgukat átsétáltak a Hücskibe. Már az asztalon volt a bor, ittak is néhány pohárral, amikor kivágódott az

ajtó, berontott a kiöntött társ. Kezében egy vödör tisztának nem mondható víz, amit az asztal közepére loccsantott.

Természetesen az asztalnál ülők sem köszönték meg ezt a viszonzást!

Kincskeresők Kónyban

Lapunk egyik közkedvelt rovata a Humorzsaák, ahol a községünkben régebben megesett vicces, szórakoztató történetekből szemezgetünk. Mielőtt még bárki azt gondolná, hogy ilyen esetek csak a régmúltban történtek Kónyban, sietünk leszögezni: napjainkban is megesnek hasonló dolgok Bikafalván. Ha esetleg újságunk száz év múlva is megjelenik, most megkönnyítjük az akkori szerkesztők dolgát, és azon frissiben le is jegyzünk egy ilyen sztorit.

Azt beszélik a faluban, hogy egyik falubeli kisebb felújításra adta a fejét, és miközben a festők a házban dolgoztak, az udvaron is kisebb munkálatokat végeztek. Ásás közben a lelkes dolgozó rá is bukkant egy földbe ásott kútgyűrűre és abban egy rozsdás csődarabra. Megtudták ezt a festők, és azonnal biztatni kezdték lelkes barátunkat, hogy ásson csak tovább, mert ez egy ágyúcső, hátha megtalálja a hozzátartozó tankot is. Majd hogy még buzgóbb munkára serkentsék az amatőr régészt, az addig

már kitermelt földkupacra rézcsődarabokat szórtak, és figyelmeztették, hogy ott bizony arany is található.

A Tróját feltáró Schliemann Henrik érezhette hasonlóan magát, mint barátunk. Azonnal telekürtölte a falut azzal a hírral, hogy micsoda kincsre bukkantak az udvaron. Az információ el is jutott községünk egyik, köztudottan jó kormánypárti kapcsolatokkal rendelkező lakosához. Őt aztán azonnal megszállta Indiana Jones szelleme, így alapos régészeti ismereteknek került birtokába, hisz egyből megállapította: a templomot védő erőd maradványira bukkantak. Valószínűleg a szenzációs hírral el is eresztett egy telefont, mert az Örökségvédelmi Hivatal, amelynek amúgy hónapokba szokott telni egy kiszállás, a szenzációs felfedezés után néhány órával már kopogtatott a ház tulajdonosának ajtaján. A tulajdonos azonban, mivel tudta, hogy csak egy túl jól sikerült viccről van szó, nem engedte be őket az ingatlanra.

Azonban az olyan nemzeti értékeket, mint egy beásott kútgyűrű, egy rozsdás vascső és pár rézcsőszilánk, nem szabad veszni hagyni, ha egy jó „elvtárs” jelentette be. Az Örökségvédelmi Hivatal, megerősítve a Kormányhivatallal, azóta újból felbukkant a gazdánál, aki ismét eltanácsolta őket, és kijelentette, hogy amíg határozatot nem hoznak, addig nem léphetnek be a kincslelőhelyre. Úgyhogy egyelőre így állunk: a hivatal zaklat egy egyszerű magyar állampolgárt azért, mert a házán dolgozó festők viccelődtek egyet, egy magát mindenhez értőnek hívő ember pedig azt hitte, hogy rábukkantak a kónyi Seuso-kincsre.

De attól tartunk, a magyar történelemkönyvekbe nem fog bekerülni az a csodálatos pillanat, mikor hősi eleink egy kútgyűrűből tankkal védték meg a templomot a rézcsőszilánkokkal támadó tatárok/törökök/migránsok (a megfelelő behelyettesíthető) ellen.

Cs. G.

Húsvét ünnepe

A Húsvét a legrégebbi keresztény ünnep és egyúttal a legjelentősebb is az egyházi év ünnepeinek sorában. Neve különböző nyelveken más és más. Közös eredete azonban, a húsvét héber neve, a pészah. A szó kikerülést, elkerülést jelent. Eredetileg a keresztény és a zsidó ünnep egybe is esett. A níceai zsinat i. sz. 325-ben szabályozta a keresztény ünnepek rendjét, ekkor vált el a két ünnep ideje.

A zsinat előírta, hogy a húsvétot egyöntetűen vasárnap kell ünnepelni, ez a vasárnap pedig a tavaszi napéjegyenlőséget – vagyis március 21-ét - követő holdtölte utáni első vasárnap. Ha a holdtölte vasárnapra esik, akkor a húsvétot a következő vasárnap kell megtartani.

A keresztény egyház szertartásaiban a hosszú ünnepi időszak átfogja a kora tavasz és a nyár eleji hónapokat. Az előkészületi idő a nagyböjt, amely Jézus negyvennapos sivatagi böjtjének emlékére, önmegtartóztatására tanít. A böjt nagyszombaton ért véget, ezen

a napon kezdik meg a hagyományos sonkát, vagyis ekkor vesznek először magukhoz húst. Ezt nagyobb, kisebb ünnepek követik s a húsvéti ünnepekör a pünkösddel zárul.

A kereszténység Húsvétkor ünnepli Jézus Krisztus feltámadását, de a Húsvét egyben a tavaszvárás a tavasz eljövételének ünnepe is. A húsvét ünnepét megelőző vasárnap, virágvasárnapon arról emlékezik meg az egyház, hogy Krisztus pálmaágakat lengető tömeg éljenzése közepette vonult be számarhátan Jeruzsálembé. A nagycsütörtök (zöldcsütörtök) a gyász napja, Krisztusnak az Olajfák-hegyén történt elfogatását idézi emlékeztetünkbe. Nagypéntek, Krisztus Pilátus általi halálra ítéelésének, megostorozásának és kereszthalálának a napja. Nagyszombat, a feltámadás jegyében zajlik, este körmenetekkel emlékezik meg a keresztény világ arról, hogy Jézus - amint azt előre megmondta - harmadnap, azaz Húsvétvasárnap hajnalán feltámadt halottaiból. **(Forrás: internet)**

Húsvéti szokások a régi Kónyban

A Húsvét a kereszténység legnagyobb ünnepe, amelyre a mi elődeink is nagy tisztelettel készültek. A megújulás, a feltámadás, az újjászülető természet ünneplése is.

Nagycsütörtökön a harangok a mi templomunkból is „Rómába mentek”. Nagyszombaton, a feltámadáskor szólaltak meg újra. A közbeeső időben a harangszót „kerepü”, azaz a kereplő helyettesítette. A templom előtt minisztráns korú gyerekek tekerték – mondták az akkori ifjak, nem is volt olyan könnyű.

Nagypénteken délután a templom előtt siflisek – árusok – állítottak sátrat. Az én gyerekkoromban mézeskalács figurákat adtak el.

Nagyszombaton a Feltámadási mise előtt fehér damaszt szalvétákkal letakart kiesebb

kosarakban, zsomporokban sonkát, tojást, kalácsot, kenyeret vittek a hívek a templomba, és sorban lerakták a szentélybe, ahol a pap megszentelte. A körmenet után hazavitték, vacsorára már fogyasztható volt. Az étkezésből megmaradt morzsákat az állatoknak adták. Szombaton történt a tojásfestés hagymahéj, vörös káposzta levéllel.

Húsvéthétfőn szokás volt a régi időkben is a locsolás. A legények a bál után, hajnalban hazakísérték a lányokat, utána visszamentek a kocsmába. Ittak egy kis bátorítót, úgy indultak locsolni. Kaptak a lányok kútvizet, szódat, kölnit a csoportosan járó fiúktól vagy fiatal legényektől. A „vadabb” csapatok képesek voltak a –

legtöbbször látszólag – békésen szendergő lányt az ágyban kiönteni. (Nem tudom, ilyenkor ki visített jobban, az anyuka vagy a lány.) A „megértőbb” társaság eljátszotta a „ma született bárány” ártatlanságát, kölnis üveggel mentek be a házba, ott felkapták a lányt, kivitték az udvarra, és ott jött a vödör víz, vagy a szódasüvegek, később szifonok garmadája. A locsolók a lányoktól piros tojást kaptak. Az idősebbeket itallal is kínálták. A fiúk között szokás volt a „tojásdobáló”. Meghatározott távolságból fémpénzt kellett bedobni a versenytárs piros tojásába. Az a fiú nyerte meg – a tojást – aki először beletalált.

Enzsöl Imréné Aller Piroška

A húsvéti jelképek, szokások szimbólumok

A legősibb húsvéti jelkép a **bárány**. Eredete a Bibliában keresendő. Az ótestamentumi zsidók az Úr parancsára egyéves hibátlan bárányt áldoztak, s annak vérével bekenték az ajtófélfát, hogy elkerülje őket az Úr haragja. A húsvéti bárány Jézust is jelképezi. A Bibliában Krisztus előképe volt az a bárány, amelyet a zsidók Egyiptomból való kimenetelük alkalmával ettek, és amelyet nap mint nap feláldoztak a jeruzsálemi templom oltárán. Az Újtestamentumban Jézus Krisztus az emberiség váltságára jött a földre: „Krisztus a mi bárányunk, aki megáldoztatott értünk”.

A másik húsvéti állat, a **húsvéti nyúl**. A húsvéti nyuszi is nagyon sok természeti népnél a termékenység szimbólumának számított, mely

kicsit csodálnivaló. A fáradhatatlan Szerető Asszonyát évente akár 20 gyermekkel is megajándékozta. Éppen ezért a nyúlhús fogyasztása a VIII. században pápai rendelkezésre tiltva volt. A féktelen húsfogyasztás megtestesült szimbóluma bűnnek számított a tiszta, szemérmes keresztényeknek.

A **tojást**, mint a termékenység, az élet és az újjászületés szimbólumát, minden vallásban megtaláljuk. A Nap tiszteleteként a kínaiak már 5000 évvel ezelőtt a tojást pirosra festették. Az egyiptomiaknál volt egy Istennő, akinek a neve lefordítva Ős – tojást jelent. Akkoriban neki köszönték meg az emberek az életerőt. Valamikor a tojásfestés pogány szokás volt és ebből Kr. u. 200 körül a rómaiak keresztény hagyományt teremtettek. A tojás nem más, mint Jézus feltámadása által hirdetett élet szimbóluma. A téli időszak utáni első tojások éppen húsvét idejére estek, valószínűleg ezzel függ össze, hogy az emberek a tavasz érkezése feletti örömeiket a tojások kifestésével, hímszésével fejezték ki. A piros a mártírok vérére, a Napot valamint a szerelmet jelképezi. Fontos szerepe van a húsvéti étrendben is, de a tojások színezése, díszítése is régi korokra nyúlik vissza. Magyarországon a festett, díszített tojás ajándékozása elsősorban a húsvéti locsolóhoz kapcsolódik. A díszített tojások festésének formái, a minták elrendezése tájegységenként változott.

A virágvasárnapot megelőző szombaton a gyerekek **barkát** szedtek, a templomban meg-

szenteltették, ennek bajelhárító szerepe volt. Sok helyen zajos határkerülést tartanak, mellyel a rossz szellemeket űzik el. A barka bolyhos virágainak különleges gyógyerőt tulajdonítottak a régiek. Ha a családi tűzhelybe dobták, megóvta a házat a bajoktól, lenyelve pedig gyógyszerként elmulasztotta a torokfájást.

A Húsvéti ünnepkör szép része a **locsolás**. Eredete valószínűleg a keresztelezésre, illetve arra a legendára vezethető vissza, hogy a Jézus feltámadásáról hírt vivő asszonyokat a katonák úgy akarták elhallgattatni, hogy vízzel locsolták le őket vagy a patakhoz vitték, s megfürdették. A „vízbevető” hétfőként is emlegetett húsvéthétfőn a legények a lányokat a kúthoz cipelték és ott nyakon öntötték őket.

(Forrás: internet)

